

Doç. Dr. Kerim ATAMER

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu ve
6103 Sayılı Kanun'u Hazırlayan Komisyonun Üyesi

GEMİ VE UÇAK İPOTEĞİNİN HUKUKSAL TEMELLERİ

İçindekiler (Özet)

Önsöz.....	VII
İçindekiler (Özet).....	IX
İçindekiler (Ayrıntılı).....	XI
Kısaltmalar.....	XXXVII
Kaynakça.....	XLIII
§ 1. Giriş.....	1

Birinci Bölüm

YASAMA TARİHÇESİ VE UYGULANACAK HÜKÜMLER

§ 2. Roma Hukuku'ndan XIX. Yüzyıla Kadar Gelişmeler.....	7
I. Roma Hukuku.....	7
II. Orta Çağ'dan Başlayarak Gemilerin Rehni.....	18
§ 3. Milletlerarası Sözleşmeler.....	21
I. Deniz Gemileri.....	21
II. Sivil Hava Araçları.....	25
§ 4. Alman Hukuku.....	29
I. Ticaret Hukuku'nun Birleştirilmesi.....	29
II. Alman Medenî Kanunu (1897) Uyarınca Gemi Rehni.....	32
III. Yeni Yasal Düzenlemeler.....	34
IV. "Gemilerin Eşya Hukuku" ("Gemi Aynî Hakları") Mevzuatı (1940).....	45
§ 5. Türk Hukuku.....	67
I. İlk Temel Kanunlar.....	67
II. "Deniz Ticareti" Kanunu (1929).....	70
III. 1926 Tarihli Sözleşme'ye Taraf Olma Kanunu (1955).....	71
IV. Türk Ticaret Kanunu (1956).....	72
V. Türk Sivil Havacılık Kanunu (1983).....	84
VI. Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu (1999).....	89
VII. Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (2007).....	90
VIII. Bağlama Kütüğü Mevzuatı (2009).....	92
IX. Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Uygulama Kanunu (2011).....	94
X. 1993 RehinMS ve 1999 HacizMS'ye Taraf Olunması.....	107
§ 6. Gemilerin ve Uçakların Eşya Hukuku'nda Uygulanacak Hükümler.....	117
I. Milletlerarası Sözleşmeler.....	117
II. Kanunlar İhtilâfı Kuralları.....	117
III. Türk Hukuku.....	118

İkinci Bölüm

KAYNAKLAR VE TEMEL İLKELER

Giriş.....	135
§ 7. Kanuni İpotek ve Hapis Hakları.....	136
I. Türkiye'de Sicile Kayıtlı Gemiler, Yapılar ve Uçaklar.....	136
II. Diğer Gemiler ve Uçaklar.....	155
III. 1993 RehinMS Uyarınca Değerlendirme.....	157

§ 8. Gemi ve Uçak İpoteklerinin Niteliği	161
Giriş	161
I. Tanım	161
II. İpoteğin Güvence Sağladığı Alacak Türleri	169
III. Sözleşmeye Dayanan Rehin Türü Olarak İpotek.....	221
IV. Birlikte Mülkiyet Hâlleri.....	223
§ 9. İpoteğin Kurulması.....	229
I. İsviçre-Türk Eşya Hukuku.....	229
II. Gemi ve Uçak İpotekleri.....	233
§ 10. Derece ve Sıra	283
I. Temel Kurallar	283
II. Sıra Cetveli.....	289
§ 11. Güvencenin Kapsamı	301
I. Yollamalar.....	301
II. İstemler	302
III. Şartların Değiştirilmesi.....	308
§ 12. İpoteğin Kapsamı	313
I. İpotek Konusu Eşya	313
II. İpotek Konusu Eşyanın Yerine Geçen Değerler (Surrogatlar = Kaim Değerler).....	319
§ 13. İpoteğin Hükümleri	415
I. Sistematik.....	415
II. Alacağın Muaccel Olmasından Önce	415
III. Alacağın Muaccel Olmasından Sonra.....	449
§ 14. İpoteğin Devri ve Değiştirilmesi	459
I. İpoteğin Devri.....	459
II. İpoteğin Değiştirilmesi	466
§ 15. İpoteğin Sona Ermesi.....	473
I. Sistematik.....	473
II. Alacakla Birlikte İpoteğin Düşmesi Sonucunu Doğuran Sebepler.....	474
III. Sadece İpoteğin Düşmesi Sonucunu Doğuran Sebepler.....	494
IV. Mahkemece İpoteğin Düşmesine Karar Verilmesi	514
§ 16. Yapı Hâlindeki Gemiler Üzerinde İpotek	519
I. Konu.....	519
II. İpoteğin Kurulması.....	525
III. İpoteğin Kapsamı	526
IV. Yapı Tamamlandığında İpoteğin Derecesi	528
V. Uygulanacak Hükümler	529
§ 17. İpoteğin Türleri.....	531
§ 18. İsviçre-Türk Eşya Hukuku İlkelerine Göre Değerlendirme	535
I. Giriş	535
II. Eşya Hukuku'nun Genel İlkeleri	536
III. Rehin Hukuku'na Özgü İlkeler.....	543
§ 19. Sonuç	545
Yazarın Diğer Çalışmaları	549

İçindekiler (Ayrıntılı)

Önsöz.....	VII
İçindekiler (Özet)	IX
İçindekiler (Ayrıntılı).....	XI
Kısaltmalar.....	XXXVII
Kaynakça	XLIII
§ 1. Giriş	1

Birinci Bölüm

YASAMA TARİHÇESİ VE UYGULANACAK HÜKÜMLER

§ 2. Roma Hukuku'ndan XIX. Yüzyıla Kadar Gelişmeler.....	7
I. Roma Hukuku.....	7
A. <i>Pignus</i> ile <i>Hypotheca</i> Ayrımı	7
B. <i>Versio In Rem</i> İlkesi.....	14
II. Orta Çağ'dan Başlayarak Gemilerin Rehni	18
§ 3. Milletlerarası Sözleşmeler	21
I. Deniz Gemileri.....	21
A. Aynî Haklar.....	21

1.	1926 Tarihli Brüksel Sözleşmesi.....	21
2.	1967 Tarihli Brüksel Sözleşmesi.....	22
3.	1993 Tarihli Cenevre Sözleşmesi.....	23
B.	İhtiyati Haciz.....	24
II.	Sivil Hava Araçları.....	25
§ 4.	Alman Hukuku.....	29
I.	Ticaret Hukuku'nun Birleştirilmesi.....	29
II.	Alman Medenî Kanunu (1897) Uyarınca Gemi Rehni.....	32
III.	Yeni Yasal Düzenlemeler.....	34
A.	Alman Ticaret Kanunu (1897) ve Yürürlük Kanunu (1897).....	34
B.	Çekişmesiz Yargı İşleri Hakkında Kanun (1898) ve Tapu Sicili Tüzüğü (1898).....	35
C.	Sigorta Sözleşmeleri Kanunu (1908).....	36
D.	Yabancı Para Rehinlerine İlişkin Mevzuat (1920 - 1931).....	42
E.	İnşa Hâlindeki Gemiler Üzerinde Rehin Kurulması Hakkında Kanun (1926).....	43
F.	Gemi Rehni Bankaları Kanunu (1933).....	45
IV.	“Gemilerin Eşya Hukuku” (“Gemi Aynî Hakları”) Mevzuatı (1940).....	45
A.	Terim.....	45
B.	Yasama Süreci.....	46
1.	Alman Hukuku Akademisi.....	46
2.	Alman Deniz Hukuku Komisyonu (SRA).....	47
3.	HANS WÜSTENDÖRFER.....	47
4.	Çalışmalar.....	48
5.	KARL KRIEGER.....	49
6.	Yeni Düzenlemeler.....	49
C.	Amaç ve İlkeler.....	51
1.	Sorunlar.....	51

2. Çözüm İlkeleri.....	52
a. <i>Numerus Clausus</i> (Sınırlı Sayı) İlkesi	52
b. Borçlandırıcı İşlem - Tasarruf İşlemi Ayrımı	53
c. Gemi Sicili Kayıtlarına Güvenin Korunması	53
d. Taşınmaz İpoteğinin Özel Hâli Olarak “Gemi İpoteği”	53
e. Taşınmaz İpoteği Türlerinden “Teminat İpoteği”	54
f. BGB Hükümlerinin Aynen Aktarılması	56
g. İpoteğin Sigorta Tazminatını Kapsaması	57
h. Yükselen Dereceler Sistemine Karşı Seçenek	57
i. Yapılar Üzerinde Gemi İpoteği.....	57
j. İntifa Hakkı.....	58
k. İnşaatçı İpoteği.....	58
l. Tapu Sicili Hükümlerinin Gemi Siciline Uyarlanması.....	58
3. Yürürlükten Kaldırılan Hükümler	58
4. Reformun Mimarı: KRIEGER	59
D. İzleyen Yıllarda Gelişmeler	60
E. Öğreti	60
1. Deniz Ticareti Hukuku Yayınları	60
2. Eşya Hukuku Yayınları	63
3. BGB Hükümlerine Atıf.....	64
4. BGB'nin Taşınmaz İpoteği Hükümlerine İlişkin Kaynaklar	65
§ 5. Türk Hukuku.....	67
I. İlk Temel Kanunlar	67
A. Medenî Hukuk ve Borçlar Hukuku.....	67
B. İcra ve İflas Hukuku.....	69
II. “Deniz Ticareti” Kanunu (1929).....	70

III.	1926 Tarihli Sözleşme'ye Taraf Olma Kanunu (1955)	71
IV.	Türk Ticaret Kanunu (1956)	72
A.	Hazırlık Süreci	72
1.	ERNST HIRSCH'in Hazırlıkları.....	72
2.	ADLİYE ENCÜMENİ'nin Çalışmaları.....	73
a.	3 Kişilik Alt Komisyon.....	73
b.	TAHİR ÇAĞA ve Uzmanlar Komisyonu	73
c.	Kanunlaşma Süreci	75
B.	HIRSCH'in Benimsediği İlkeler.....	75
1.	Eski Düzenin Eleştirisi ve Gereksinimler.....	75
2.	Sicile Kayıtlı Gemilere Özgü Düzen.....	76
3.	Yeni Düzenlemenin Yeri	76
4.	Yeni Düzenlemenin Alman Kaynağı	76
5.	Yeni Düzenlemenin İsviçre-Türk Kaynağı.....	77
6.	Genel Hükümlere Atıftan Kaçınma.....	77
7.	Özel Hüküm Niteliği.....	78
8.	Genel Hükümlere Başvuru Yolunun Kapatılması	78
9.	Sınırlı Sayı İlkesi	78
C.	ADLİYE ENCÜMENİ Değişiklikleri.....	79
1.	Temel İlkelere Etki	79
2.	İsviçre-Türk Eşya Hukuku Kuralları	80
3.	Alman Gemi İpoteği Kuralları	81
4.	İcra Hukuku Hükümleri	82
D.	Değerlendirme	82
E.	Tamamlayıcı Mevzuat	83
F.	2004 Yılında Yapılan Değişiklikler	83
V.	Türk Sivil Havacılık Kanunu (1983).....	84
A.	Yasama Süreci.....	84
1.	Danışma Meclisi	84
2.	Millî Güvenlik Konseyi.....	85

3. Madde Numaraları.....	86
4. “Uçak” ve “Hava Aracı”.....	86
5. Değişiklikler	88
B. “Uçakların Eşya Hukuku” (“Uçak Aynî Hakları”)	88
VI. Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu (1999)	89
VII. Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (2007).....	90
VIII. Bağlama Kütüğü Mevzuatı (2009).....	92
IX. Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Uygulama Kanunu (2011).....	94
A. Künyeler.....	94
B. TBMM Öncesinde Hazırlık Süreci.....	95
1. Adalet Bakanlığı	95
a. TTK KOMİSYONU	95
b. Deniz Ticareti Alt Komisyonu (“DTAK”)	96
c. Gemi İpoteği Hükümlerine İlişkin Hazırlıklar	96
aa. Kaynaklar ve Sistematik.....	96
bb. Taşınmaz İpoteğinin Özel Hâli.....	97
cc. Diğer İlkeler	97
d. TTK KOMİSYONU’nun Görüşmeleri.....	99
e. Hazırlıkların Son Aşaması	99
2. Bakanlar Kurulu	101
C. TBMM’de Hazırlık Süreci	101
1. Adalet Komisyonunda İlk Aşama.....	101
2. Adalet Komisyonunda İkinci Aşama.....	102
3. Genel Kurul.....	103
a. İlk 76 Madde (2008)	103
b. Kanunlaşma (2011).....	103
D. Yürürlük Öncesi Değişiklikler	104
1. Süreç	104
2. Yabancıların Mülkiyetindeki Yapıların Tescili.....	105

3.	Yurt Dışında Çıkarılan Rehinli Tahvil Hamillerinin Korunması	106
4.	Kanunlaşma	106
E.	Öğreti	107
X.	1993 RehinMS ve 1999 HacizMS'ye Taraf Olunması.....	107
A.	Hazırlık Süreci	107
B.	1993 RehinMS'ye İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı	108
1.	Başlık ve Genel Gerekçe.....	108
2.	Taraf Olunmasının Uygun Bulunması.....	108
3.	Ayrılmanın Uygun Bulunması.....	109
4.	Yürürlük ve Geçiş Kuralları	110
a.	1993 RehinMS	110
b.	1926 RehinMS	111
c.	Doğrudan Uygulama.....	112
C.	1999 HacizMS'ye İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı.....	113
1.	Başlık ve Genel Gerekçe.....	113
2.	Taraf Olunmasının Uygun Bulunması.....	114
3.	Yürürlük ve Geçiş Kuralları	115
a.	1999 HacizMS.....	115
b.	Saklı Tutulan MS ve Protokol.....	116
c.	Doğrudan Uygulama.....	116

§ 6. Gemilerin ve Uçakların Eşya Hukuku'nda Uygulanacak

	Hükümler	117
I.	Milletlerarası Sözleşmeler	117
II.	Kanunlar İhtilâfı Kuralları	117
III.	Türk Hukuku.....	118
A.	Hukuksal Nitelik	118
B.	Zilyetlik.....	120
C.	Tescil ve Kayıt	120
1.	“Millî” Gemi Sicili (“MGS”).....	120

2. “Yapı” Sicili (“YPS”).....	121
3. Geçici Bayrak “Sicili”	122
4. Türk Uluslararası Gemi Sicili (“TUGS”)	122
a. Yasal Düzenleme ve İstatistik	122
b. Malikin İsteğine Bırakılmış Tescil.....	123
c. Tanımlar	123
d. TUGS’ye Tescil Edilebilecek Gemi ve Araçlar	124
5. Bağlama Kütüğü (“BLK”).....	125
6. Uçak Sicili (“UÇS”)	126
7. Aleniyet.....	126
8. Sorumluluk	127
D. Mülkiyet	127
E. Sınırlı Aynî Haklar	127
1. Yararlanma (İrtifak) Hakları	127
2. Teminat (Rehin) Hakları.....	129
a. Kanundan Doğan Rehin Hakları.....	129
aa. Yapım ve Onarım Alacakları İçin “Kanuni” İpotek.....	129
bb. Hapis Hakkı	129
cc. Gemi Alacaklılarının Kanuni Rehin Hakkı	130
aaa. Yasal Düzenleme.....	130
bbb. Hukuksal Dayanaklar.....	130
b. Sözleşmeyle Kurulan Rehin Hakları	132
aa. Deniz Ödücü	132
bb. Taşınır Rehni.....	133
cc. İpotek.....	133

İkinci Bölüm
KAYNAKLAR VE TEMEL İLKELER

Giriş	135
§ 7. Kanuni İpotek ve Hapis Hakları	136
I. Türkiye’de Sicile Kayıtlı Gemiler, Yapılar ve Uçaklar	136
A. Alman Hukuku	136
1. BGB’de İlk Düzenleme (1896)	136
2. BGB’de Değişiklik (1940)	137
B. Türk Hukuku.....	138
1. İsviçre-Türk Eşya Hukuku	138
a. Kanundan Doğan Taşınmaz Rehni: Kanuni İpotek	138
aa. Tescile Tâbi Olmayan Kanuni İpotekler	138
bb. Tescile Tâbi Kanuni İpotekler	140
b. Kanundan Doğan Taşınır Rehni: Hapis Hakkı.....	141
2. Gemiler, Yapılar ve Uçaklar.....	145
a. Temel Kural.....	145
aa. Kaynağa İlişkin Resmî Açıklama.....	145
bb. Gerçek Kaynak	146
cc. İpoteğin Niteliği.....	147
dd. Korunan Alacaklılar	148
ee. Kaynak Açısından Sonuç	149
b. Önceden Feragat Yasağı	150
c. Yollamalar.....	150
d. Sicile Şerh	151
e. Yapım ve Onarım Devam Ederken Hak.....	151
f. Bilimsel SistematiK.....	152
g. Hapis Hakkı.....	154
II. Diğer Gemiler ve Uçaklar.....	155
A. Türk Gemileri ve Uçakları	155

B. Yabancı Gemiler ve Uçaklar.....	157
III. 1993 RehinMS Uyarınca Değerlendirme.....	157
§ 8. Gemi ve Uçak İpoteklerinin Niteliği	161
Giriş.....	161
I. Tanım	161
A. Alman Hukuku	161
B. Türk Hukuku.....	164
1. Gemi ve Uçak İpoteği	164
2. Taşınmaz İpoteği Bakımından Değerlendirme.....	167
3. Nitelik Açısından Sonuç	168
II. İpoteğin Güvence Sağladığı Alacak Türleri.....	169
A. Alacağın Niteliği.....	169
B. İleride Doğabilecek ve Şarta Bağlı Alacaklar	171
C. Kıymetli Evraka Bağlı Alacaklar.....	173
1. Genel Kural.....	173
2. Alman ve İsviçre Hukuku'ndan Aktarılan Özel Hükümler	175
3. İsviçre Hukuku'ndan Aktarılan “Rehinli Tahvil” Seçenekleri	176
a. İsviçre-Türk Borçlar ve Ticaret Hukuku'nda Tahvil.....	176
aa. İsviçre Hukuku.....	176
bb. Türk Hukuku.....	178
b. İsviçre-Türk Eşya Hukuku'nda Rehinli Tahvil.....	181
aa. Genel Olarak.....	181
bb. “Malikin Rehinli Tahvili”	183
cc. “Bankanın Rehinli Tahvili”	184
c. Türk Deniz Ticareti ve Hava Hukuku'nda Rehinli Tahvil.....	185
aa. TTK	185
bb. GSN'de Hata.....	186

cc. TSHK	187
dd. Y-TTK.....	187
aaa. Kuralın Yeri.....	187
bbb. Yalnızca (Nama ve Hamile Yazılı) “Tahvil”	187
ccc. Sayı, Bedel, İşaret.....	188
ddd. Hatalı Ek.....	189
ee. Kaynaklar Bakımından Sonuç.....	190
ff. Temsilcinin Yetkileri.....	190
gg. SPKK	190
4. Alman Hukuku’ndan Aktarılan Özel Hükümler	191
a. Yasama Süreci.....	191
aa. Alman Hukuku	191
bb. TTK	191
cc. GSN	192
dd. TSHK	192
ee. Y-TTK.....	192
b. Malikin Beyanıyla Gemi İpoteği Kurulması	193
aa. Kural	193
aaa. Alman Hukuku	193
bbb. Türk Hukuku.....	194
bb. Kuralın Uygulandığı Kıymetli Evrak	195
aaa. Alman Hukuku ve TTK.....	195
bbb. Y-TTK Uyarınca Hükümün Yalnızca Rehinli Tahvile Uygulanması	196
cc. Tescil Aşamasında Senedin İbrazı.....	197
dd. Malikin Tasarruf Ehliyetinin Sınırlandırılması.....	199
ee. İpoteğin Düşmesi	200
c. Kıymetli Evrakın Devriyle İpoteğin Geçişi	200
aa. Kural	200
bb. Kuralın Uygulandığı Kıymetli Evrak	201
cc. Senedin Devriyle Gemi İpoteğinin Geçişi ..	203
dd. Hükümün Reinli Tahvile Uygulanması.....	204
d. Temsilci Atanması.....	204

aa. Kural ve Hata	204
bb. Temsilcinin Tescili	206
cc. Tescil Talepnamesine Atıf	206
dd. Temsilciden İstem Hakkı.....	207
ee. Hükmün Rehinli Tahvile Uygulanması.....	207
aaa. Malikin Rehinli Tahvili.....	208
bbb. Bankanın Rehinli Tahvili.....	208
5. GSN Bakımından Değerlendirme.....	209
6. Yeni Türk Hukuku Uyarınca Özet	210
7. Yurt Dışında Çıkartılan Rehinli Tahviller Açısından Değerlendirme.....	213
a. Sorun	213
b. Şartlar	214
aa. Teminat Siciline Kayıtlı Varlıklar.....	214
bb. Cebrî İcrada Özel Kurallar	214
cc. Yabancı Gemi İpoteğine Dayalı Tahviller....	215
dd. Rehinli Tahvil Alacaklılarının Korunması ..	216
aaa. AB Hukuku'nda	216
bbb. Türk Hukuku Açısından Değerlendirme	216
c. Çözüm Yolları.....	218
aa. Yeni Düzenleme Önerisi	218
bb. Yorum Önerisi	220
III. Sözleşmeye Dayanan Rehin Türü Olarak İpotek	221
IV. Birlikte Mülkiyet Hâlleri	223
§ 9. İpoteğin Kurulması.....	229
I. İsviçre-Türk Eşya Hukuku	229
A. Taşınmaz Rehninin Kurulmasında Üç Aşama	229
B. Birinci Aşama: Hukuksal Sebepler.....	229
1. Hukuksal İşlem	230
2. Mahkeme İlamı.....	231
3. Kanun.....	231

C. İkinci Aşama: Tescil İstemi.....	232
D. Üçüncü Aşama: Tescil İşlemi	232
II. Gemi ve Uçak İpotekleri.....	233
A. Hukuksal Sebepler	233
1. Genel Olarak.....	233
2. İpotek Sözleşmesi	234
a. Terim	234
b. Sıra Düzeni.....	235
c. Alman Hukuku	235
d. TTK.....	237
aa. Şekil Şartı.....	237
bb. Gemi İpoteginin Kurulmasına İlişkin Taahhütler	238
e. TSHK.....	239
f. Y-TTK.....	239
aa. Yeni Şekil Şartı Seçeneği.....	239
bb. Şekil Şartlarına Aykırılık	240
cc. TUGS'ye Kayıtlı Gemiler	240
g. Hukuksal Nitelik	240
h. Sonuç	241
B. Tescil İstemi ve Malikin Onayı.....	241
1. Genel Kurallar	241
2. İstisna Hükümü ve Yorum Sorunu	243
a. Alman Hukuku	243
b. TTK Tasarısı ve TTK.....	243
c. Y-TTK.....	244
d. Yorum Seçenekleri.....	245
e. Malikin Tasarruf Ehliyetinin Sonradan Sınırlanması.....	246
C. Tescil İşlemi.....	249
1. Tescil Yeri	249
a. Siciller.....	249

b. Bayrak Şahadetnamesi.....	250
2. Sicile Geçirilecek Hususlar	252
a. Genel Olarak.....	252
aa. Kaynaklar	252
bb. Tescil Zorunluluğu ve Yollama Olanığı.....	254
cc. Tescili Zorunlu Olan Bilgiler.....	255
aaa. Alacaklının Kimliği.....	255
bbb. Alacağın Tutarı	255
ccc. Parasal Olmayan İstemler.....	256
ddd. Faiz.....	256
eee. İkincil Edimler	257
fff. Derece ve Güvence Sağlanan Tutar.....	257
ggg. Yurt İçinde Tebligat Adresi	258
dd. Yollama Yapılabilecek Belge	259
aaa. Alman Hukuku	259
bbb. Türk Hukuku'nda Hata.....	259
b. Yabancı Para Üzerinden İpotekler	260
aa. Alman Hukuku	260
bb. TTK.....	261
cc. Taşınmaz İpoteği Bakımından TKM'de Değişiklik ve TMK.....	262
dd. Y-TTK.....	263
c. Üst Sınır İpoteği.....	265
d. Kıymetli Evraka Bağlı Alacaklar.....	266
3. Sicile Kayıt Masrafları.....	266
D. Tescilin Hükümleri.....	267
1. Zamanaşımı	267
2. Deniz Alacağı ve İhtiyati Haciz.....	270
3. İcra Hukuku Bakımından İlam ve İlam Niteliğinde Belgeler	271
4. Sicil Kayıtlarına Güven İlkesi.....	273
a. Sistemantik.....	273
b. Karineler	274
c. Kayıtların Hükümleri: Sicile Güven İlkesi.....	275

d. Sicilin Düzeltmesini İsteme Hakkı.....	278
e. İtirazın Tescili.....	279
f. İhtiyati Tedbir Kararının Kalkması veya Düşmesi	280
g. Şerhler	281
§ 10. Derece ve Sıra	283
I. Temel Kurallar	283
A. Yasama Süreci.....	283
B. İpotek Dereceleri	285
1. İlke.....	285
2. Sabit Dereceler Sistemi.....	285
3. Boşalan Dereceye Yükselme Kaydı	286
a. Sözleşme	286
b. Tescil.....	286
4. Boş Dereceler	287
C. Derece İçinde Sıra	287
II. Sıra Cetveli.....	289
A. Temel İlke	289
B. İpoteğin Önüne Geçen Alacaklar.....	290
1. Birinci Sıra: Cebrî İcra Giderleri.....	290
2. İkinci Sıra: Enkaz Kaldırmaya İlişkin Kamusal Alacaklar.....	291
3. Üçüncü Sıra: Gemi Alacakları.....	291
4. Dördüncü Sıra: Tersane Alacakları	293
5. Beşinci Sıra: Gemiden Alınacak Vergiler.....	294
C. İpoteğe İlişkin Altıncı Sıra	294
1. İlke.....	294
2. Kanunlar İhtilâfı Kuralı	295
3. İpoteklerin Kendi Aralarındaki Sıra	295
a. Kural	295

b. İpotek Üzerindeki Alacak Rehinlerinin Sırası.....	296
4. İntifa Hakkının Sırası.....	296
5. Müşterek Avarya Garame Payı Alacaklarının Sırası	297
D. İpotekten Sonra Gelen Alacaklar.....	297
1. Yedinci Sıra: Kalan Deniz Alacakları	298
2. Sekizinci Sıra: Diğer Alacaklar.....	299
§ 11. Güvencenin Kapsamı	301
I. Yollamalar.....	301
II. İstemler	302
A. Ana Para.....	302
B. Takip Giderleri.....	302
C. Faizler	303
1. Gecikme (Temerrüt) Faizi	303
a. Tescilsiz Kapsam.....	303
b. Temerrüt Şartlarının Malike Karşı Oluşması....	304
2. Ana Para (Kapital) Faizi.....	306
D. Zorunlu Giderler.....	307
1. Genel Hüküm.....	307
2. Gemi İpoteğine İlişkin Özel Hüküm.....	307
III. Şartların Değiştirilmesi	308
A. Faiz Oranının Sonradan Arttırılması.....	308
B. Ödeme Zamanında ve Yerinde Yapılacak Değişiklikler	309
C. Düzenlemenin Başlığı ve Yeri.....	310
§ 12. İpoteğin Kapsamı.....	313
I. İpotek Konusu Eşya	313
A. Yollamalar ve Kurallar	313
1. Gemi ve Uçak	313

2. Kira ve Diğer Hukukî Ürünler	314
3. Bütünleyici Parçaların veya Eklentilerin Uzaklaştırılması.....	316
B. Gemi Payı.....	318
C. Birlikte İpotek.....	318
II. İpotek Konusu Eşyanın Yerine Geçen Değerler (Surrogatlar = Kaim Değerler)	319
A. Terim ve İlke.....	319
B. Kamulaştırma Bedeli.....	320
C. Üçüncü Kişilere Karşı Tazminat Alacakları	321
D. Sigorta Tazminatı	322
1. Yasama Sürecine Genel Bakış.....	322
a. BGB ve VVG.....	323
b. SchRG	324
c. TTK.....	325
d. TSHK.....	326
e. Y-TTK.....	326
f. İnceleme Yöntemi.....	327
2. İlkeler.....	328
a. Sigorta Tazminatının Geminin Yerine Geçmesi.....	328
b. Seçimlik ve Zorunlu Sigortalar	330
c. Sigorta Sözleşmesinin Tarafları	332
d. Sigorta Sözleşmesinin Konusu: Yalnızca Mülkiyet Menfaati.....	333
aa. Kural	333
bb. Sorumluluk Sigortası	334
e. Mülkiyet Menfaatinin Kapsamındaki Hususlar.....	336
f. İpoteğin Kapsadığı Sigorta Tazminatı.....	337
g. Sigortacıya Yönelik Diğer Tazminat İstemleri.....	337

h. Gemi Alacaklılarıyla Karşılaştırma	339
3. Gemi Malikinın Sigortacıyı Bildirme Borcu	340
4. Alacak Rehni Hükümlerinin Uygulanması	341
a. Kural	341
b. Alacak Rehninin Doğduğu An	343
c. Ödeme İçin Ortak Onay Şartı ve İstisnası	344
5. İpotekli Alacaklının ve Sigortalının Ödeme Yapma Hakkı ve Sigortacının Ödemeleri Kabul Yükümlülüğü	345
a. Alman Hukuku	345
aa. Yasama Süreci	345
bb. BGB Uyarınca İfanın Reddi Hakkı	346
cc. Kuralın Genişletilmesi	347
dd. İpoteğin Sigortacıya Bildirilmesine Gerek Olmaması	347
b. Türk Hukuku	347
aa. Yasama Süreci	347
bb. Sigortacının Ödemeleri Red Hakkının Anlamı	348
cc. Sigortacıya Yapılacak Ödemeler	349
aaa. Prim	349
bbb. “Diğer Ödemeler”in Anlamı	349
dd. İpoteğin Sigortacıya Bildirilmesine Gerek Olmaması	349
ee. Bilimsel Sistematik	350
6. Sigortacının Yapacağı Ödemeler	350
7. Sigortacının Sorumluluğunun (Alacak Rehninin) Sona Ermesi	356
a. Alman Hukuku	356
aa. BGB	356
bb. SchRG	356
b. Türk Hukuku	357
aa. TTK	357
bb. Y-TTK	358

aaa. Yeni Düzenleme	358
bbb. Yorum Sorunu	359
ccc. Doğru Metin.....	360
c. Bilimsel SistematiK.....	361
8. Gemi İpoteginin Sigortacıya Bildirilmesi	361
a. İpotekli Alacaklının Sigortacıya Bildirim Hakkı.....	362
aa. Nitelik.....	362
bb. “Külfet” Yerine “Yüküm” Teriminin Kullanılması.....	362
cc. Birden Çok Sigortacı Hâlinde İpotegın Lider Sigortacıya Bildirilmesi.....	363
aaa. Yasama Süreci.....	363
bbb. Lider Sigortacının Belirlenmesi	365
ccc. Bildirim Yükümlüsü	365
ddd. Acenteye Bildirim	366
eee. Bilimsel SistematiK	367
dd. Şekil.....	367
ee. Sigortacının Sicil Kayıtlarını Denetleme Borcunun Bulunmaması	367
b. Bildirim Hâlinde İpotekli Alacaklının Hakları (Sigortacının Yükümlülükleri)	368
aa. Primin Ödenmesinde Temerrüt Hâlinde	368
aaa. Alman Hukuku	368
(1) VVG.....	368
(2) SchRG	370
bbb. Türk Hukuku.....	371
(1) Kural.....	371
(2) Peşin Primin ve İlk Taksidin Ödenmesinde Temerrüt.....	372
(3) İzleyen Primlerin Ödenmesinde Temerrüt.....	373
(4) Türk Borçlar Kanunu’nda Öngörülen Haklar	374

(5) İki İhtar Hâlinde Fesih Hakkı.....	376
(6) Bildirim ve Yaptırım	376
bb. Sigorta Sözleşmesinin Süresinden Önce Sona Ermesi Hâlinde	377
cc. Sigorta Bedelinin Azaltılması veya Rizikonun Daraltılması Hâlinde	378
dd. Aşkın veya Çifte Sigorta Sebebiyle Geçersizlik Hâlinde.....	379
ee. Bildirimin Şekli ve İpotekli Alacaklının Yerleşim Yerinin Değişmesi	380
9. Sigortacının Borcundan Kurtulması	381
a. Kural	381
b. İstisna	383
10. İpoteğin Ödeme Yapan Sigortacıya Geçmesi.....	384
11. Yeni Genel Hüküm ve Benzer Hukuksal İlişkiler ile Karşılaştırma.....	386
a. Yeni Genel Hüküm.....	386
aa. Sigorta Tazminatının Surrogat Sayılması....	387
bb. Sınırlı Aynı Haklar	388
cc. Ödeme İçin Onay Şartı ve İstisnası	389
dd. Primin Ödenmesinde Temerrüt	390
ee. Sigorta Sözleşmesinin Sona Ermesi	391
ff. Bilgi Verme Yükümlülüğü	392
gg. Tebliğler ve Bildirimler	392
hh. Gemi İpotegi Hükümleriyle İlişki	393
b. Gemi Üzerinde İntifa Hakkında Sigorta İlişkileri.....	393
c. Gemi Kirasında Sigorta İlişkileri.....	396
aa. Çıplak Gemi Kirası.....	396
bb. Finansal Kira.....	399
aaa. Tanım	399
bbb. Zorunlu Sigorta.....	400
ccc. Malın (Geminin) Zarar Görmesi	401
ddd. Bakım ve Onarım Masrafları.....	404
eee. Yorum Sorunları	404

	(1) Sigorta Sözleşmesinin Tarafları.....	404
	(2) Sigorta Güvencesinin Kapsamı.....	405
	(3) Sigorta Tazminatının Alacaklısı.....	406
	12. Uçak İpoteği ve Sigorta Tazminatı.....	410
E.	Geminin Cebri ve Zaruri Satış Bedeli.....	412
	1. TTK.....	412
	2. Y-TTK.....	413
§ 13.	İpoteğin Hükümleri.....	415
I.	Sistemantik.....	415
II.	Alacağın Muaccel Olmasından Önce.....	415
A.	İpotekli Alacaklının Hakları.....	415
	1. Kaynaklara İlişkin Genel Açıklama.....	415
	2. Gemi Maliki Aleyhine.....	416
	a. Güvencenin Tehlikeye Düşmesi.....	416
	aa. Süre Verilmesi ve “Tesisat” Terimi.....	416
	bb. İpoteği Derhâl Paraya Çevirme Hakkı.....	420
	cc. Faiz.....	422
	aaa. Alman Hukuku.....	422
	bbb. Türk Hukuku’nda Hata.....	423
	ccc. Doğru Metin.....	424
	b. Güvencenin Tehlikeye Düşmesinden Kaygı Duyulması.....	425
	aa. Alman Hukuku.....	425
	bb. Türk Hukuku.....	427
	aaa. TTK.....	427
	bbb. Y-TTK.....	429
	(1) Sebeplerde Hata.....	429
	(2) Yeni Yaptırımlar.....	430
	c. Eklentilere İlişkin Kural.....	433
	3. Üçüncü Kişiler Aleyhine.....	434
	4. Malik Olmayan Borçlu Aleyhine.....	435
B.	Malikin Hakları.....	436

1. Sistematik	436
2. Malike Tanınan Def'iler	437
a. Alman Hukuku	437
b. Türk Hukuku'nda Hatalar	439
aa. Def'iler ve Geçersizlik	439
bb. Takas	441
cc. Mirasçılardan Sınırlı Sorumluluk Def'i	442
dd. Zamanaşımı	443
ee. Borçlunun Feragati	443
ff. Doğru Metin	445
3. Alacağın Muacceliyeti İçin Bildirim ve Temsilci	445
a. Muacceliyet Bildirimi	445
b. Sicil Kaydının Hükmü	448
c. Malike Temsilci Atanması	448
III. Alacağın Muaccel Olmasından Sonra	449
A. Gemi Malikinin Borcu Ödeme Hakkı	449
B. Alacağın Malike Geçmesi	450
C. Gemi Malikinin Belgelerin Verilmesini İsteme Hakkı	452
D. Cebri İcra Seçenekleri	452
1. Temel İlkeler	452
2. Türkiye'de veya Yurt Dışında Takip	454
3. İhtiyati Haciz	455
4. Erken Satış ve Pazarlık Yoluyla Satış	456
5. İpoteğin Paraya Çevrilmesi Yoluyla Takip	457
6. İflas Yoluyla Takip	457
§ 14. İpoteğin Devri ve Değiştirilmesi	459
I. İpoteğin Devri	459
A. Genel Olarak	459
1. İlke	459
2. Şekil	460

a. Kural	460
b. Üst Sınır İpoteğine İlişkin Özel Hüküm	461
3. Kıymetli Evraka Bağlı Alacaklar.....	462
4. İpoteğin Ödeme Yapan Borçluya Geçmesi.....	463
5. İtiraz ve Def'iler	463
a. Yeni Alacaklıya Karşı Geçerlilik	463
b. Gemi Siciline Güven.....	464
aa. Kural	464
bb. Devir Anında Muaccel Olmayan Yan Edimler.....	465
B. Devir Anında Muaccel Olan Yan Edimler.....	465
II. İpoteğin Değiştirilmesi.....	466
A. İpoteğin İçeriğinin Değiştirilmesi	466
B. İpoteğin Derecesinin Değiştirilmesi	468
1. Yasama Süreci.....	468
2. Yeni İpotek Kurulurken	469
3. Tescil Edilmiş İpotekler Bakımından.....	469
4. İpotekli Alacağın Bölünmesi	470
5. Derecesi Değişmeyen İpotekler	470
C. İpotekli Alacağın Değiştirilmesi.....	471
§ 15. İpoteğin Sona Ermesi.....	473
I. Sistematik.....	473
II. Alacakla Birlikte İpoteğin Düşmesi Sonucunu Doğuran Sebepler.....	474
A. Alacağın Düşmesi.....	474
1. Kural	474
2. İstisna: Borçlunun Malike Rücu Hakkı	477
a. Sistematikte Hata	477
b. İpoteğin İfada Bulunan Borçluya Geçmesi.....	478
c. Kısmi İfada İpoteklerin Sırası.....	480

d.	Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Birleşmesi	481
e.	Alacaklının İpotek Üzerinde Borçlu Aleyhine Tasarrufları	483
f.	Belgeleri İsteme Hakkı	484
3.	Malikin Terkin Taahhüdü	485
B.	Alacaklı ve Malik Sıfatlarının Birleşmesi	486
1.	Kural	486
2.	İstisna	487
C.	Birlikte Gemi İpoteği	489
1.	Malikin Alacaklıya Ödemede Bulunması	489
2.	İpoteğin Borçluya Geçmesi	491
D.	Zamanaşımı	492
III.	Sadece İpoteğin Düşmesi Sonucunu Doğuran Sebepler	494
A.	Tarafların Anlaşması	494
B.	Alacaklının İpotekten Feragat Etmesi	496
1.	Kural	496
2.	Şekil	497
3.	İpoteğe Karşı Sürekli Def'i	498
C.	Sürenin Dolması ve Bozucu Koşulun Gerçekleşmesi	499
1.	İpoteğin Süresinin Dolması	499
2.	Bozucu Koşulun Gerçekleşmesi	500
D.	Gemi Malikinin Onay Vermediği Borçlu Değişikliği	500
E.	Kamusal Tasarruflar	501
F.	Alacağın "Sınırlı Sorumluluk Fonu"na Kabulü	502
G.	Cebri Satış	503
H.	Geminin Terkin Edilmesini Gerektiren Sebepler	503
1.	Yasal Düzenleme	503
a.	Sicil Müdürlüğüne Bildirim	503
b.	Terkin ve TUGS Hakkında Özel Hüküm	504
2.	Zorunlu Terkin	505

a.	Geminin Türk Bayrağı'nı Çekme Hakkını Yitirmesi.....	505
b.	Geminin Tamir Kabul Etmez Hâle Gelmesi.....	508
c.	Geminin Kurtarılamayacak Şekilde Batması ve Gaipliği.....	511
3.	Seçimlik Terkin.....	514
IV.	Mahkemece İpoteğin Düşmesine Karar Verilmesi	514
A.	Gemi İpoteğine İlişkin Hükümler	514
B.	İcra Hukuku.....	517
§ 16.	Yapı Hâlindeki Gemiler Üzerinde İpotek	519
I.	Konu	519
A.	Gemi İpoteği Kurma Olanığı.....	519
B.	İpoteğin Kurulabileceği An	521
C.	18 Gros Tonilato Sınırı.....	522
1.	Yasama Süreci.....	522
2.	Değerlendirme	524
3.	İspat.....	524
II.	İpoteğin Kurulması.....	525
III.	İpoteğin Kapsamı	526
IV.	Yapı Tamamlandığında İpoteğin Derecesi.....	528
V.	Uygulanacak Hükümler.....	529
§ 17.	İpoteğin Türleri.....	531
§ 18.	İsviçre-Türk Eşya Hukuku İlkelerine Göre Değerlendirme	535
I.	Giriş	535
II.	Eşya Hukuku'nun Genel İlkeleri.....	536
A.	Kamuya Açıklık	536
B.	Sınırlı Sayı ve Tipe Bağlılık.....	538
C.	Belirlilik (Tahsis).....	539

D. Asıl Eşyaya Bağlılık.....	539
E. Şekil Zorunluluğu	540
F. Tescil.....	540
G. Sebeye Bağlılık.....	541
H. İncelemeye Açık Bulunma.....	541
I. Sicil Kayıtlarına Güvenin Korunması	541
J. Kıdeme Öncelik	542
K. Hak Düşürücü Sürenin ve Zamanaşımı Süresinin İşlememesi.....	543
III. Rehin Hukuku'na Özgü İlkeler	543
A. Güvence Sağlama İşlevi.....	543
B. Fer'ilik İlkesi	544
C. Sabit Rehin Derecesi.....	544
§ 19. Sonuç.....	545
Yazarın Diğer Çalışmaları	549

